

Itse-tekeminen ja motivaatio

Itse tekemiselle on löydettävä syy, joka on muualla kuin vain päässä. Ostaminen rahalla on koukuttavan helppo ja nakertaa tehokkaasti motivaation tehdä itse, ellei ole intohimoinen harrastaja. Puutteessa moni vasta saa riittävän kannustimen tehdä, mutta valinnanvapaus johtaa useammin tielle kulkea siellä, missä aita on matalin. Olen tiedostanut sitä, etten ole poikkeus. Pidän vapaudesta valita, miten vietän elämäni mutta samalla ahdistun, että minulle tarjotaan lukemattomia tapoja tappaa aikaani laiskemmin ja vastuuttommin kuin omatuntoni jaksaa hyväksyä.

Silloin, kun on rehellinen itselle välttyy siitä, että kuvittelee itsestään liikoja. Valinnanvapauden keskellä tukehdun kiusauksiin, joiden torjumiseen kuluu kohtuuttomasti voimaa. Ratkaisin tilannetta muuttamalla pois houkutuspiiristä. Paljon luonteeikkaampaa olisi ollut, jos pystyisin tervejärkisenä pitämään kiinni hyvistä tavoista viettelysten ympäröimänä. Muutin pois myös rahatalouden piiristä. Minulla se on toiminut hyvin, koska ei ole paljon konkreetista mahdollisuutta paikata rahankäytöllä tekemättä jätettyjä töitä.

Toinen haittatekijä itse-tekemiselle on kierrätys ja hyväntekeväisten avustustarmo. Heille elämänvietto puutteen rajalla on kurjuutta eikä luovuuden sampo. Tarpeesta teen villapaidan, keritsen lampaat, kehrään ja kudon, ompelen ja koristan. Hyväntekijä tulee iloiseksi ojentamalla minulle keinokuituisen tusinatuotteen ja vie minulta syyn tehdä kauniin työn itselleni lahjaksi. Absurdius tappaa. Minun piti estää joutumasta sellaisen avustustyön kohteeksi.

Kierrätyskin on ongelmallinen siinä, että sekin tahtoo tappaa motivaation tehdä itse. Roskiksesta löytyy nykyään kaikki, että voi viettää elämää kaukana puutteesta. Maha on täynnä ja mieli kepeänä, sillä kierrätys kiertää estoja kuluttaamaan. Omatunto ei ole koetuksella, kun on pelastanut materiaa varmalta tuholta. Robin Hood antoi köyhille ja me jaamme saaliit veljien ja sisarten kanssa. Elämämme mielekkyys rakentuu vastuuttoman törsäilyn varaan, emmekä kehitä mitään sen tilalle.

Järjestin itselleni lievän puutteen tilan, jotta luovuus käynnistyisi. Se on paradoksaalinen asetelma, jossa ruumis ja mieli tahtovat kulkea eri suuntiin, mutteivät siihen pysty kuin tappamalla toista ja samalla itseään. Tämä on klassinen dilemma ja ehkä tunnusomainen meidän kulttuurillemme. Ehkä se on avainasemassa meidän tuhoisalle laumakäyttäytymiselle. Haluaisin saada se pois minun päästäni.

Arvelen vähitellen, etten pysty luomaan kulttuuriperäistä nahkaani tuhoamatta itseäni. Jonkin verran lohduttaa, että olen elinvoimainen rimputtelija, pohdiskelija ja tutkija. Näillä eväillä olen mukana hitaasti liikkuvassa kulttuurimuutoksessa, johon nyt tallentuu mieli, jota seuraavat sukupolvet vievät eteenpäin. Toivon, että suunta on oikea.

Koen, että olen tähän saakka aika hyvin onnistunut välttämään karikat matkalla riippumattomuuteen ja silti säilyttää yhteyden kanssaihmiisiin. Valppaana pitää olla aina. Juuri tällä hetkellä haparoin. Mihin suuntaan on hyvää panostaa? Omavaraisuuden kehittäminen tai siitä kertominen vai valtakoneiston analysointi ja sen mekanismien esilletuominen? Viimeiseksi mainittuun liittyy vaarallisuuden tunne. Lähtisinkö silloin sairauden tartuntaetäisyyteen? Siellä työskennellessä pitää omaksua sellaisia suotimia, joka pitää herkän pään kasassa. Luontaistaloudessa tarvitsen toisia

suotimia. Täällä pitää kestää, että puu voi kaatua väärään suuntaa tai ötökkä syö lanttujasi puutarhassasi.

Lasse Nordlund
2011